

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 czerwca 2019 r.

NK-KE.431.22.2019.DW

Pan
Janusz Dziarski
Starosta Wołowski

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Na podstawie przepisu art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 z późn. zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092, z późn. zm.), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej¹ oraz imiennego upoważnienia nr 37 udzielonego przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 26 kwietnia 2019 r. (NK-KE.0030.37.2019.DW), kontroler z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu – inspektor wojewódzki – Damian Wawrzyniak – w dniach 13 – 14 maja 2019 r. przeprowadził czynności kontrolne w Starostwie Powiatowym w Wołowie², z siedzibą przy pl. Piastowskim 2, 56-100 Wołów.

Przedmiotem kontroli problemowej w trybie uproszczonym była ocena dostosowania przez Starostę Wołowskiego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej – funkcjonującego na terenie powiatu wołowskiego – do wymogów ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw³.

Kontrola została przeprowadzona zgodnie z zatwierdzonym 13 grudnia 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego *Planem kontroli na I półrocze 2019 r.* (sygn. NK-KE.430.18.2018.DD).

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia kontroli.

Kontrola została wpisana w książce kontroli pod nr 3/2019.

Funkcję Starosty Wołowskiego w całym okresie objętym kontrolą pełnił Pan Janusz Dziarski⁴. Za merytoryczną realizację kontrolowanych zadań odpowiedzialna była Pani Ewa Kulik - główny specjalista w Wydziale Organizacyjnym, Spraw Obywatelskich i Zarządzania

---

¹ Dz. U. poz. 1467, zwana dalej „ustawą”.

² Zwany dalej „urzędem”.

³ Dz. U. poz. 1467, zwana dalej „ustawą zmieniającą”.

⁴ <http://bip.powiatwolowski.pl/arttykul/3/6/starosta-wolowski>.

Kryzysowego⁵. Nadzór nad wykonywaniem obowiązków z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej sprawuje Sekretarz Powiatu Pan Andrzej Nejman⁶.
[dowód: akta kontroli str.: 80-85]

Zgodnie z dyspozycją art. 52 ust. 1 i ust. 4 w zw. z art. 38 i art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej przekazuję niniejsze sprawozdanie z kontroli. Dostosowanie przez Starostę Wołowskiego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej – funkcjonującego na terenie powiatu wołowskiego – do wymogów ustawy zmieniającej oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Ocenę sporządzono w oparciu o następujące ustalenia w zakresie zagadnień objętych kontrolą.

I. Kwestie organizacyjne (konkurs oraz lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa)

W toku kontroli stwierdzono, że konkurs ogłoszony przez kontrolowaną jednostkę w dniu 29 października 2018 r. zawierał błędnie sformułowany rodzaj i zakres zadania publicznego. Stosownie do postanowień art. 10 ust. 1 ustawy nowelizującej przedmiotowy konkurs powinien dotyczyć powierzenia prowadzenia punktu, w którym będzie udzielana nieodpłatna pomoc prawna *lub* świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie. Przepis art. 11 ust. 2a pkt 1 ustawy przewiduje możliwość składania ofert wyłącznie na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub tylko na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Na pozytywną ocenę zasługuje fakt, że treść ogłoszenia oraz jego czas i miejsce publikacji są zgodne z art. 13 ust. 1 – ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁷ oraz art. 10 ust. 1 i ust. 6 oraz art. 11 ustawy zmieniającej.
[dowód: akta kontroli str.: 75-77]

W toku kontroli ustalono, że w treści ogłoszenia konkursowego Starosta wskazał nieprawidłową wysokość oraz podział środków finansowych przeznaczonych na realizację przedmiotowego zadania. Zgodnie z § 1 rozporządzenia⁸ Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej stanowiącej podstawę ustalenia wysokości dotacji na finansowanie zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2019 r. kwota bazowa stanowiąca podstawę ustalenia wysokości dotacji na finansowanie ww. zadania wynosi 5500 zł. W Powiecie Wołowskim organizacja pozarządowa świadczy kontrolowane usługi w jednym punkcie, zatem na realizację zadania powinno się przeznaczyć rocznie 66 000 zł. Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej (w trybie art. 11 ust. 7 zdanie drugie) powinno się przeznaczyć 3% tej kwoty, tj. 1980 zł, a nie jak wskazano ogłoszeniu 3960 zł, a na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadania 6% tj. 3960 zł zamiast 1980 zł.
[dowód: akta kontroli str.: 75-77]

⁵ Zgodnie z zakresem czynności z dnia 1 sierpnia 2016 r. oraz zakresem czynności z dnia 26 lutego 2019 r.

⁶ Zgodnie z wyjaśnieniami o sygn. OSO.033.26.2019 z dnia 7 czerwca 2019 r.

⁷ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.).

⁸ Rozporządzenie z dnia 5 września 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1755).

W pkt 2 wyjaśnień o sygn. OSO.033.22.2019 z dnia 16 maja 2019 r.⁹ kontrolowany organ na pytanie kontrolera, czy powiat sporządził i na bieżąco aktualizuje i udostępniana listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, wskazał że:

„(...) Starosta Wołowski udostępnia oraz w przypadku zaistnienia takiej potrzeby aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa. Sporządzona przez tut. organ lista spełnia wymagania określone w art. 8a ust 1-3 cytowanej wyżej ustawy i opublikowana została w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Wołowskiego (...). Ponadto lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa udostępniania jest dla mieszkańców powiatu poprzez wywieszenie na tablicach ogłoszeń gminnych i powiatowych jednostek organizacyjnych m.in. w Starostwie Powiatowym w Wołowie, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzegu Dolnym, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wołowie, Powiatowym Centrum Pomocy Społecznej w Wołowie, Powiatowym Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Wołowie, Ośrodku Sportu i Rekreacji w Wołowie i innych. Lista w formie elektronicznej została również rozesłana do gmin z terenu powiatu. Zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 4 pkt 2 ustawy planowane jest udostępnienie listy w lokalnych środkach masowego przekazu.”

W wyniku kontroli ustalono jednak, że lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa nie została opublikowana na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Wołowie, co jest niezgodne z art. 8a ust. 4 pkt 1 ustawy.

[dowód: akta kontroli str.: 79]

II. Rozpowszechnianie informacji wśród mieszkańców powiatu.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa zostały udostępnione informacje na temat punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwa obywatelskiego, a także informacje o możliwościach wsparcia dla grupy osób z niepełnosprawnościami poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Wskazano m.in. numer telefonu i adres e-mailowy służący mieszkańcom do zapisów oraz pozyskiwania informacji na temat nieodpłatnej pomocy prawnej.

Na pozytywną ocenę zasługuje to, że kontrolowana jednostka rozpowszechnia wśród mieszkańców wiedzę na temat systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnych porad obywatelskich poprzez udostępnianie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicach ogłoszeń gminnych i powiatowych jednostek organizacyjnych, poprzez dystrybucje wśród mieszkańców ulotek i informatorów oraz publikacji w prasie lokalnej. Ponadto obecnie kontrolowana jednostka wspólnie z organizacją pozarządową w ramach realizacji zadania z zakresu edukacji prawnej przygotowują kampanie informacyjną propagującą nieodpłatne poradnictwo prawne oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

[dowód: akta kontroli str.: 31-35, 74]

W toku czynności kontrolnych organ kontrolujący zwrócił się do Starosty Wołowskiego z pytaniem, w jaki sposób powiat dostosował formę oraz miejsca położenia punktów do mieszkańców o różnych potrzebach oraz czy lokale usytuowane są z zapewnieniem dogodnego dostępu, w tym w zakresie połączeń komunikacyjnych na terenie powiatu. W pkt 4 wyjaśnień stwierdzono, iż:

---

⁹ Zwane dalej „wyjaśnieniami”.

„Tut. jednostka corocznie przystępując do organizacji nieodpłatnej pomocy prawnej, a od 2018 r. również nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na kolejny rok występuje do wszystkich gmin z zapytaniem dotyczącym chęci podjęcia współpracy stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Lokalizacja punktów ustalana jest w porozumieniu z samorządami gminnymi, stosownie do zgłaszanych przez nich potrzeb (...). Na terenie miasta Wołowa punkt radcowsko/adwokacki zlokalizowany został w centrum miasta, w bezpośrednim pobliżu dworca autobusowego oraz targowiska miejskiego, co pozwala na dogodny dostęp do punktu zarówno mieszkańcom Wołowa, jak i mieszkańcom okolicznych wiosek. Ponadto żeby zwiększyć dostępność poradnictwa dla mieszkańców Wołowa, jeden z oddziałów mobilnego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego zlokalizowany został w innej części miasta niż punkt radcowsko/adwokacki. Mobilny oddział punktu prowadzonego przez organizację pozarządową przez dwa dni w tygodniu funkcjonuje przy Powiatowym Centrum Edukacji i Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wołowie, przy ul. Kościuszki 27. Na terenie wyżej wskazanych placówek funkcjonują: szkoły średnie dla młodzieży i dorosłych, szkoły policealne, ośrodek kształcenia i doskonalenia zawodowego, bursa, biblioteka pedagogiczna, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, ośrodek doskonalenia nauczycieli (...). Również godziny otwarcia punktów na terenie powiatu zostały dostosowane do potrzeb wszystkich grup mieszkańców, bowiem dyżury odbywają się zarówno w tzw. godzinach pracy, jak i w godzinach późno popołudniowych (np. w środy od godz. 15.00-19.00)”.

Powyższe ustalenia dot. lokalizacji punktów zostały potwierdzone podczas oględzin wszystkich punktów, w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna w powiecie wołowskim. Ponadto odnośnie godzin przyjęć osób uprawnionych, należy stwierdzić, że harmonogram wszystkich punktów świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu wołowskiego przewidywał zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy wymiar 5-ciu dni w tygodniu podczas dyżuru trwającego co najmniej 4 godziny dziennie, co należy ocenić pozytywnie. [dowód: akta kontroli str.: 31-35, 74]

W wyniku kontroli stwierdzono, iż na stronie internetowej¹⁰ urzędu zawarte są nieaktualne informacje o nieodpłatnej pomocy prawnej. Na ww. stronie internetowej zawarta jest nieaktualna informacja o tym komu przysługuje darmowa pomoc prawna, wskazane są również nieaktualne punkty, gdzie udzielania jest nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie. Ponadto na co wskazano powyżej na stronie internetowej urzędu nie opublikowano listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa, a tym samym również nie wskazano numeru telefonu oraz adresu e-mail służącego mieszkańcom do zapisów oraz pozyskiwania informacji na temat nieodpłatnej pomocy prawnej. [dowód: akta kontroli str.: 79]

---

¹⁰ <http://www.powiatwolowski.pl/pl/Aktualnosci/NIEODPLATNA-POMOC-PRAWNA-W-POWIECIE-WOLOWSKIM.html>.

III. Współpraca powiatu z organizacjami pozarządowymi i samorządami zawodowymi.

Pozytywnie należy ocenić zawarcie w umowie z organizacją pozarządową wyłonioną w otwartym konkursie:

- wykonywanie zadań z zakresu edukacji prawnej,
- uprawnienie do kontrolowania wykonywania powierzonego zadania, w tym do żądania wyjaśnień, udostępniania informacji i nośników danych oraz prowadzenia czynności kontrolnych zarówno w siedzibie zleceniobiorcy jak i w miejscu wykonywania zadania,
- fakt, że odpowiedzialność za prawidłowe wykonywanie zadania spoczywa na zleceniobiorcy,
- uprawnienie do rozwiązania umowy w przypadku stwierdzenia braku zastosowania się zleceniobiorcy do wniosków i zaleceń pokontrolnych.

[dowód: akta kontroli str.: 58-66]

Odnosnie kwestii monitorowania realizacji zadania przez organizację pozarządową, kontrolowany organ wyjaśnił w pkt 7 wyjaśnień:

„Monitorowanie i nadzór nad realizacją zadań zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej odbywa się na bieżąco m.in. poprzez analizę przekładanych przez wykonawców dokumentów oraz wizyty pracownika tut. Urzędu w punktach. Kompleksowa kontrola realizacji zadania planowana jest po zakończeniu I półrocza br., w chwili obecnej analizowane są kwestie związane z przedmiotem i zakresem planowanej kontroli.”

[dowód: akta kontroli str.: 31-35]

IV. Analiza oraz wykorzystanie przez powiat informacji zawartych w kartach pomocy.

W odpowiedzi na wezwanie do udzielenia wyjaśnień, organ kontrolowany wskazał, że prowadzi analizę część B kart pomocy, a w punktach wydawane są karty oznaczone pieczęcią powiatu. Ponadto opinie i uwagi po anonimizacji danych przekazywane są Dziekanowi Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu oraz Dziekanowi Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu¹¹.

[dowód: akta kontroli str.: 31-35]

V. Punkty, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone jest nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Wyniku kontroli stwierdzono, iż uruchomienie wszystkich punktów na terenie powiatu wołowskiego nastąpiło 2 stycznia 2019 r. Na pozytywną ocenę zasługuje to, że w ramach współpracy z podmiotami wykonującymi kontrolowane zadania ustalono, iż w przypadku zgłoszenia się osoby bez wcześniejszego zapisania się, zostanie ona przez nich przyjęta. Ponadto w dniu 15 października 2018 r. Powiat Wołowski zawarł porozumienia, o których

---

¹¹ Zgodnie z pkt 12 wyjaśnień.

mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z Gminą Wołów oraz Gminą Brzeg Dolny na wspólne prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. Jednocześnie kontrolowany organ zadeklarował w pkt 10 wyjaśnień, że powiat nie pozyskał żadnego lokalu, w którym świadczona jest usługa na podstawie stosunku najmu lub użyczenia.

[dowód: akta kontroli str.: 31-35, 78]

W toku kontroli stwierdzono, iż Starosta Wołowski na bieżąco monitoruje wykonanie zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, w szczególności analizuje listy obecności, karty pomocy wraz z oświadczeniami. Ponadto pracownik starostwa regularnie bywa w punktach, uzupełnia dokumentację oraz weryfikuje obecność na dyżurach. Ponadto do dnia złożenia wyjaśnień nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w działaniu punktów w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie na terenie powiatu wołowskiego.

[dowód: akta kontroli str.: 31-35]

VI. Spełnianie wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2019 r¹². przez lokale w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

W toku kontroli przeprowadzono oględziny wszystkich trzech lokali, w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie na terenie powiatu wołowskiego, tj. lokale znajdujące się w:

- 1) Budynku Basenu Miejskiego (OSiR w Wołowie),
- 2) GOPS-ie w Brzegu Dolnym,
- 3) Powiatowym Centrum Edukacji i Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Wołowie.

W toku kontroli stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych lokalach wyodrębniono pomieszczenie do świadczenia ww. usług (§ 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia), w których został zapewniony dostęp do (§ 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia):

- instalacji energetycznej, telekomunikacyjnej oraz dostęp do internetu,
- komputera z dostępem do:
  - oprogramowania do edycji tekstów,
  - oprogramowania umożliwiającego przesyłanie i odbieranie danych,
  - oprogramowania umożliwiającego porozumienia się na odległość środkami komunikacji elektronicznej,
  - systemu informacji prawnej z bazą aktów prawnych, w tym aktów prawa powszechnie obowiązującego, orzecznictwa i materiałów pomocniczych,
  - bazy aktów prawa miejscowego z terenu danego powiatu i gmin wchodzących w jego skład, oraz powiatów ościennych,
- drukarki,
- materiałów biurowych,
- urządzenia pozwalającego na przenoszenie dokumentacji do postaci elektronicznej.

---

¹²Dz. U. poz. 2492, zwane dalej „rozporządzeniem”.

Ponadto ww. pomieszczenia zapewniały odpowiedni poziom dyskrecji (§ 5 ust. 5 rozporządzenia) oraz były prawidłowo oznakowane (§ 5 ust. 3 rozporządzenia). Wszystkie skontrolowane lokale były dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. We wszystkich wskazanych lokalach znajdowały się wyodrębnione miejsca dla osób oczekujących na udzielenie porady (§ 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia), które spełniały wymogi określone w § 5 ust. 4 pkt 1, 2 i 4 rozporządzenia. Na pozytywną ocenę zasługuje również udostępnienie we wszystkich lokalach zamkniętej, nieprzezroczystej i oznakowanej urny przeznaczonej na część B karty pomocy. Jednakże w punktach w Brzegu Dolnym i Wołowie (PCE i PPP) urny na część B karty zostały wykonane z kartonu, co może powodować otwarcie urny przez osoby niepowołane.

[dowód: akta kontrolo str.: 18-29]

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu dalszego usprawnienia realizacji kontrolowanego zadania należy:

1. W ogłaszanych konkursach określać rodzaj i zakres zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. W treści kolejnych ogłoszeń konkursowych prawidłowo wskazywać wysokość oraz podział środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania.
3. Na stronie internetowej urzędu uzupełnić oraz zaktualizować informacje na temat systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.
4. Udostępnić na stronie internetowej urzędu listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, o której mowa w art. 8a ustawy.

Proszę o poinformowanie o sposobie wykonania powyższych zaleceń, lub o przyczynach ich niewykonania, w terminie do 12 lipca 2019 r. (art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej).

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej, kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko. Stanowisko to nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Paweł Hreniak